

Sy-li spěwal,
Pilnje džělat,
Strowja će
Swójbnj statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwočé da.

Njech ty spěwal
Swěrnje džělat
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech čí khmara
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čé. F.

• Sserbske njedželske łopjeno. •

Budyšin

31. oktobra 1926

Bauzen

Čisłičk a nakład Šmolerjez knižicizšcžetnje a kniharnje sap. družst. s wobm. raf. w Budyšinje.
Wulhadža łóždu robotu a plačži bėrtlětnje 78 slotnych pjenjełow.

22. njedžela po swjatej Trojizy.

Šswjedžen reformazije.

Sažo ras šu naž dženka swony wołake kemschi, so bny-
my spominali na wulki skutk našich wótzow, na tak rjez
najwjětšchi džen našcheje ewangelskeje zyrkwje, pschetoz na
nim šwjeczi narodninj. To je kaž w žiwjenju čłowjeka
wjěšokny džen a tutón džen čzemj, dokelž je wschał narodny
džen zyrkwje našcheho knjesa Jesom Khrysta, s tym šwjeczič, šo se šwjateho pišma blyšchimy šbožopschecza, kotrež nam
s Pawoleho erta wěnuje w 1. listce na Kor. na 1. stawje wot
10—15. šhtuczi:.....

Woprawdže šdobne pschecza, kotrež Pawol tu sa šwoju
korintsku wožadnu wupraji. Kajke šrosumenje sa wobštejno-
scže we wožadze pola njeho namakamy. My wschitzy wě-
my, kaž tehdom w Korincze bē. Zyla wožada bē psches ně-
kotrych njewědomnitych muži roshorjena a s połnym prawom
dnyrbjesche Pawol šo bojecz, šo zylke jeho wulkotne džělo we
Korincze šažo rospadnje. A šhto to nětk šwojej wožadze pi-
sche? Pokasa jej, kajke wulke kublo je šo jej po prawom se
knjesom Khrystušom dostało. Tajke wulke kublo pak šej žada
tež džatomnoscz Źnyh, kiž jo nětk maja. Tuta džatomnoscz we
Korincze pobrachowasche, město njeje bē tam šwada mjes wē-
riwnymi; to na žadny pad rjenje njebē. Tak klinczi psches
našch tekst namokwjenje, tež niž se šlowami, tak tola po
myšle, š wutroknemu džatej pschecziwo Bohu, š džatej, kiž šo
wuskutkuje w jednocze mjes šobu a w jednocze s druhimi
šchesczijanami. Pawol tu njeje šwaril na Korintšich, je-
nož s krutymi a tola lubnymi šlowami je jich na jich winowa-

tošč kēdžbnjch čzinił. Wěmy, šo je s tym škóncžnje dobnj na
Korintšich wutrobach. Dženka je nětk pola naž štoro ru-
nje tak, kaž tehdom w Korincze. Wšchudžom hara a šwada a
žana jednota mjes nami. Tak čzemj tež my ras špytacž se
Pawolowymi šlowami, čzemj šo wodžicž dacž wot njeho
š džatomnoscz a psches to š jednocze mjes nami wschitkimi.

Džak budž Bohu, to s wulkimi pišmikami nad dženzni-
šchim dnjom šo blyšczi. Šhto tež njeby to dowidžil? Šla-
dajmy jenož ras wróčzo do přjedawšich našich čžawow.
Njeje to runje to šamžne bylo, kaž pola Korintšich? Tam-
ni bēchu w čžemnoscz pohanstwa šedželi a nětk psches Jesom
Khrysta wumóženi š dobremu. W putach hrěcha bēchu šwja-
šani — bjes toho, šo bnyh něšhto š tomu pschinoschowali,
pschindže knjesowy japoschtoł š nim a předuje jim šlowo wo
šbožnoscz psches Jesom Khrysta. Njednyrbjeli džatomni bycz?
Šaj kaž deschcz nimo dže, tak džěsche tež jich šwada nimo a se
džatom pschipošnawachu to, šhtož bē Knjes na nich čzinił. A
dale šo šěstotki minyhu, žadny Pawol wjazny njebē, kiž by
se šwojim Bójskeho ducha połnym šlowom žolmy roshorje-
noscz, kiž Bohužel husto došč šwoje měštno mjes šchesczi-
janami namakasche, wuhladłował. Tak bēchu čzi, kiž dnyrbje-
li ludow na šwěcze š Bohu wjescz, šami bjesšóžni a hordzi,
na šwětowu móž myšklazy ludžo. Kóždy čžyšche přeni bycz,
najwjazy jich njemyšlesche na knjesa Jesom Khrysta a jeho
kralestwo, ale na to, kaž bnyh šwoje šemške kubla tak pschi-
šporjeli, šo kóždy namřewž š šwojemu pschindže. Šaj šwětno
myšle bēchu šaczahnyke do zyrkwje Khrystušoweje. Šišcže
hórschi bē njedostatk, hacž tehdom w Korincze. Ale tež tu
pomhasche Bóh šwojim šwěrnym, kiž njebēchu wschē šaschi,

w najwjetškej nušy sczele jim profetu, kiž s móžnym słowom, jemu tež wot Boha datym, zyrkej sa jejneho knjesa sažo dobu.

To bě našch reformator Měrczin Luther. Sa njeho mamny dženka Bohu šo dźakowac a jemu chwalebny křesćeluch spěwac. Wšchetož, kač by šo našche křesćeluchstwo dale wuwawało bjes njeho? Njehamy na tuto praschenje wotmołwic, wšchał móže kóždy šej šam to dalše myšlic. Ale wšcha šwobodnosć by šo rostepala a šnicžila. Temu šamknemu, čzomuž bě Pawoł tehdom w Korincze sadžewał, tež reformazija sadžewaše: šo by křesćeluchstwo, kiž čze cžłowjetow wuřwobodžic, jenož š starym putam nowe pschidało. Wšo šu našchi wótzoyo kručze wojowac zyrbjeli, ale wěmy, šo šu to radny čziniš sa šwjatu wěz šwojeho knjesa a Šbóžnika. Šaj hdyž šej ras pschemyšlimy, kajke a kelko sadžewkow mějachu pschewinyč, štejimy š džiwanjom psched wulkim škutkom a praschamy šo š polnym prawom, hacž šmě našch dźak ša to wšcho jenož w tom wobštejec, šo dźakomni na nich špominamy, abo hacž nješmě wjele bóle našch dźak tola kuff hinaschi byč a šo na druge a hinasche wašnje pošac. Šdyž kóždy ewangeliški křesćeluch dženka pschi rozpominanju ewangeliške reformazije š tutomu praschenju pschidže, to šo w tom pošasa, šo njeje w dołhich lětach Lutherowy duch mjes nami hašnył. Daj Bóh, šo byčmy wšchitzy šebi wědomni byli wulkeje powinnosće, kiž w tom wšchem ša naš leži.

Tač čzemy ras špntacž na šakladze našeho teksta na tuto praschenje wotmołwic. Jedna wulka myšl čzehnje šo psches Pawołowe šłowa, je to napominanje š jednocze, kač hižom prajachmy. A w tutom napominanju leži wopravdže wotmołwa na našche praschenje. Kóždy to š lohka dowidži. — Jednota mjes nami dyrbi byč š dźakom, kiž Bohu woprujemy ša to, šo je nam šwětlo šwojeho šłowa sažo darik. Nětto pač šo njetrjeba prajic, šo tuta jednota mjes nami dalošo a šchěrošo njewobšteji. Šdyž w nětčyšim čzazu wjazny njeje šwadom na nabožinskem polu, tač šu tola šwadny wo druge wězy, kiž pač tež šle na nabožinske žiwjenje škutkuja, dokelž cžłowjetam šyža šajim ša nabožinu wořmu. Tač kóžda njepřesjednosć šchoduje našchemu powołanju jako křesćeluchstwo. Tohodla klinczi dženka na dnju wobnowjenja našcheje zyrkwe wołanje w našchich rymkach wo wobnowjenje našeho žiwjenja tač, šo njeby mjes nami žana šwada a žana hara wjazny byla. Niz nowa zyrkej čzini nowych cžłowjetow, ale nowi cžłowjetojo wucžinja nowu zyrkej. Šdyž tež tač je, šo wšchitku móž š nabožinskemu žiwjenju jenož psches křesćeluchstwo a psches křesćeluchstwu zyrkej dořtanjemy, tola pschi tom wořtanje, šo njemóže zyrkej cžłowjeka wobnowic, hdyž w tutom cžłowjetu šažoňne wuměnenja ša nowe, nabožinske žiwjenje njewobšteja. A tutym wuměnenjam šlušcha na přenim měřnje wola š jednocze š druhimi, kiž šamkne šamery dozpečž pntaja. Tohodla šjednocžimy šo mjes šobu, rěčžimy jenajke šłowo a njedajmy rosdželenje mjes nami byč. Psches to budžemy dale twaricž na twarje, kiž je tehdom reformazija šapocžala. Wšchetož dotwarjenny zyrk nowotwar hišchje dawno njeje, to hacle budže, hdyž budu wšchitzy křesćeluchstwo šahorjeni ša wěrne šłowo Křesćeluchstwu šastupic, niz jenož š extom, ale še škutkom.

Tač móžemy prajic: hdyž šo čzini Šesufowa wola a šo čzini po jeho šłowje, tam je reformazija w zyrkwi dohnyla. Kač šo tuta zyrkej mjenuje, to nicžo š wězy njecžini, wšchał njeje, kač Pawoł praji, Křesćeluch rosdželeny. Hacž by móžno bylo, wěrnosć wo Křesćeluchstwu na wšchelatore wašnje mčez? Ně, knjesa Šesufa pač mašch, pač nimašch. Tohodla a dokelž čzemy cžłowjetojo byč, kiž wopravdže Šesufa pntaja š zyrkej wutrobu, njedyrbimy šo wotdželicž wot druhich, kiž

jeho runje tač pntaja, kač my, ale dyrbimy jim ruku dacž, njech wulke krajiny abo zuse rěčze naš rosdžela, to jene jenicžke, wěra do Šesom Křesćelucha, dyrbi naš jednocžic, ale tež tuta wěra je jenož jenicžka, kač šo namaka w šwjatem pišmje bjes pschidacž cžłowjetich myšlow a šakonjom. Tač pošasa šo mjesa, kiž wšcho wobmjesuje, šchtož jenož Křesćelucha pnta, ale wšcho wuřamkne, šchtož tač pódla tež to šwoje pntacž čzyno. W tutych mjesach čzemy šo prózowacž wo nowu zyrkej, kiž šo nam pošasa w šecžim šawje našcheje wěry. Luther je nam puč š tutej wšcho wopřichjazej zyrkwi wubacž psches to, šo je „šamowořbožazu“ zyrkej jako njemóžnosć pošac. Šaj knjes Šesuf Křesćeluch da šo wot kóždeho namacž, kiž šo šwědomnje prózuje, wón njeha rosdželeny byč, ale je pschichoł, šo by šbóžnych čziniš wšchitkich, kiž do njeho wěry, jenož wěry dla bjes šakonja škutkow.

Knježe Šesom Křesćeluch, pomhaj nam š tutej wěry!

Šamjen.

R. w R.

Na reformaciški šwjedžen.

Šjem. Šana 14, 6. 7:

My mamy „wěčny ewangeli“! —

Šłóž: Šehovah, tebi čzuy ja špěwacž! z.

My wěčny ewangeli mamy!

— je halelujah našche wuřkaze, hdyž dźakni dženka špominamy na škutkowanje Bože widomne, kiž reformazija je zyrkwina, nam dohnyla psches šlužbu Luthera.

A šczinjena je krocžel nowa nět lětka š polnej wěryřwobodže, hdyž zyrkej lutheriša naš woła še šwoje wuřtawu do šlužby lubosče, kiž wopořasmo wěry žiwjeje a widome je pschezo šwědcženje.

Ššo raduj, zyrkej Boža šwjata, dži do džeka a š Šnjesom dohnywaj! Čzi š nim je broň a šylnosć data, — na njeho dowěrjenje šwoje štaj; wón wodži jako rycžer Boži čze a š dohnyču tež wěcže dowjedže!

Wšchał wěčny ewangeli mamy, kiž pschidowědacž ma šo na šemi, šo narodam a ludam damy wšchem šbóžne pošelstwo my šbožomni, kač dohnył rycžer Boži Šesuf je, nam wumóženje dač a žiwjenje.

Šlej! jako jandžel šwětka čzehnje dže přědowanje ewangelija psches šwět nět w Šesufowem mjenje a šbóžnosć ludam šhutyje pošicž: Ššo Boha bójče, čzesč žom' dawajče, hdyž šudženja čzab jeho pschichoł je!

A š modlenjom šo pošorjeje psched nim, kiž žbrko šam je žiwjenja, we šlužbe jeho šwěrnni šteje, kiž zyrkej štworbje šwoje wodny da! — tač klinczi křesćeluch ewangelija, kiž do šwěta š wšchem ludam wuřhadža.

Tuž halelujah šspěwajmy, kiž psches Křesćelucha wumóženi šmy, a š hłóšom wšchichim šawuřkajmy, hdyž wuřlad wotewry šo radořtny: Psches šwět a čžeknosče čžer našcha dže ša Šesufom do raja křaknosče! —

M. U.

Nasyma.

Nasyma tu je, a to rjana klónczna po tak njewobštajnym a dziwnym wjedrje léczja. Ale njech tež klónczna, jeje přédowanje je tola khotne. Přéduje nam nasymu cžłowjeskeho žiwjenja, tón cžaž tych žnjow, kotrež cžłowjeť wjazn nježněje, ale něchtón druhi je žnježar, Bóh tón Knjes. Cžłowjeť kam je plód, kotryž žnježar njebjeski pšchindže pntacž. A jenož dobre, strowe plódy so jemu spodobaju!

Kak je to létka w nasymje! Hdnyž pšches pola džesč a widžiš ratarjow bérny sběracž, widžiš tež, kak woni létka s městnami wjele tutnych plódom precž mjetaja: so čorne, so šhniše, njehodža so trjebacž. Tak budže to tež junu, hdnyž tón Knjes pšchikaje jandželam — žnježarjam hič na polo a sběracž a hromadžicž dobre plódy a precž cžisťacž, šštož nje-dobre, njehodne. Šštož pak dobre a hódne, budže hromadže-ne do Božich bróžnjow.

Dwojake to přédowanje: Jene je počne hroženja a struch-łoscže, to druge luta luboscž a radoscž. Nasyma je, a to nasyma tuteho léta, kotrež pšchinješko tak wšchelakore žně! Grosun tuž snajmjeńšcha to struchke přédowanje, a cžin a hladaj, so by Bóh žnježar dobrnych plódom na tebi namaťak, hdnyž sa tebe nasyma tu. Hdny budže tu, to njewucžitacž bebi se žaneje protny, to stej jenož w Božej protny. A to je t wšchemu khotnemu hišcže khotneho wjazn. Tuž woczinej woczti a nastajej wuschti a dži a cžin, so njeby to pšchepoldže bylo sa tebe.

Ale tak wot hrosny a bojoscže cžerjeny byčž, njeje to najrjeńšche a khowalobnišche? Byčž napjelnyeny se žedženjom po Božej wěcznej domisnje, byčž wabjeny wot bójškeje luboscže a Boha sažo lubujo a tohodla cžinj, šštož jeho spodobanje ma, to reka wutryebacž swój cžaž, to reka roscž a swawicž napšhecžiwu nasymje, napšhecžiwu žnjam Boha-žnježarja, a to tak, so wón spodobanje a wjekele ma na plóдах, kotrež ty by pšchinješk, haj na plódže, kotryž ty kam by.

Esny ty tajfile? Abo by ty tón tamny hinajšchi? Abo by ty mjes tymi tšeczimi, kotsiž njewjedža abo nočzedža wjedžecž ani nicžo wo trachnym hroženju ani nicžo wo lubym wabjenju, kotsiž tu tčža wotryedž liwłoscže a tupošcže abo kotsiž by so tu sašmjatali do sašakłoscže a kamowólnošcže abo kotsiž by tu stwjerdnjli a tak žedžo wostali?

Nasyma tu je! Wona přéduje! Widžiš, kšchisťiš ty? A džesč a cžinisch ty a masč so po tym?

* * *

Tute ryncžki by po wjedrje wonkach žnadž kusť saposdžene, snajmjeńšcha sa našču krajinu. Nasyma je krocžila dale, ale jeje přédowanje wostawa to kamžne, a syma, kiž je bliska, so wobkruca.

Luther sa wožady, mlóžinu a lud!

Jako bě Luther to najwážnišche a najnusnišche sa žwoju žyrkej pšhecžiwu bamžej a wječham wuwójowal a wudobnył, starasche so wón pšhedewšchem wo to, so by nětk tež w ludu, we wožadach, w škulach wšcho w dobrym porjedže a po kšesčizjansku bylo. Tohodla powoła a postaji, t. r. wječhow sa „biskopow“ — „Notbischofa“, — kotsiž bychu so, kóždy w žwojim kraju, wo to postarali. To tucži tež pšchijachu a wukonjachu, tak Philipp-Hessenški a Jan-Sakški.

Hacžrunjež běchu dwóržny a drušny semjenjo a ryczerjo pšhecžiwu tomu — čyžchu kami něšto mēčž —, dozpě Luther tola, so kurwječč Jan Wulki wšitaziju žněho kraja porucži, kotraž by sa tym hladała, so ewangelski duch domach w farach,

škulach, wožadach, a tež sa tym, so by fararjo a wuczerjo snajmjeńšcha s tajkimi dohodami sastarani, kotrež t sežiwjenju dožahachu. To mjenujžn njebe na wjele městnach tak, kaž Luther to wjedžesche, kaž to wšitazija hišcže bóle wujakni. Sa tajke swonkowne sastaranje dnyrbjachu so něhdusche klóschtr-ške kubla wužiwacž; a šštož potom hišcže s nich wosta, dnyrbjesche sa khotnych a bėdnych byčž. Melanchthon napiša sa wšitaziju wožebitu knižku: „Unterricht der Visitatoren an die Pfarrherrn.“ A w léčje 1528 sapočachu so sakške wšitazije.

Do kóždeje krajiny buchu wšitatorojo póžkani; to bě duchowny s někotrymi lajikami. Šłowni mužojo běchu mjes nimi Luther kam, Melanchthon, Zonak, Spalatin.

„Ššto widžimy to wšchudžom telko hubjeńštw“, pišche Luther w jenym lišcže. „My namaťamny wšchudžom khotobu a njedostatki a ludžo by leni t Božemu šłowu a šakramentej. Tón Knjes čyž dželaczerjow do žwojich žnjow póžlacž!“

Luther kam napiša tehdy „Wulki katechismuž“ a potom, jako bě spóšnal, so ju tutón pšche cžežki sa tamny cžaž a wobštejnosče, „Mašny katechismuž“.

Wježnych škulow bě jara malo. Wšitatorojo dnyrbjachu husto spokojom byčž, hdnyž namaťachy, so móža džecži Knjesowu modlitwu, wěru a Bože džekacž kšinjow, kotrež běchu pola žyrkwinza nawukke.

Tute wobštejnosče pohnuchu Luthera, so wšchudžom superintendentow postaji, kotsiž měli we žwojim wokryježu hladacž sa prawej wucžbu a dobrými počinkami a hacž by khotdži a hubjeni sastarani, hacž by jenotliwi, mlóžni a stari, žiwi a hacž so wožady po tym maju, šštož wón jim wšchem we „Mašnym katechismje“ je sapižak a jim se škóncžazej šchtucžku doprajil:

„Ein jeder lern' sein Lektion,
So wird es wohl im Hause stohn.“

So by mlóžina sastarana byla a prawje wjedžena, to bě Lutherowa wulka staroscž; tohodla škutkowasche wožebje tež sa to, so bychu so škule sažowawe, abo so bychu wšchudžom snajmjeńšcha kšmani mužojo byli, kotsiž so sa mlóžinu starachu, a so bychu so tež Bože domny twariše. Wón wědžesche: šštož ma mlóžinu, tón ma pšchichod! A cžim lépscha tuta mlóžina, cžim lépschi pšchichod, cžim lépje to sa wožady a žny žyrkej a runje tak sa žwojby, gmejny, žny lud.

Šštož je Luther se wšchej prózu a s wulkiimi woporami šastupowal, to nočzemny my sabycž, ale dale twaricž a wudospóknjecž, so naležnje starajo sa to, so by wšchudžom mjes nami duch ewangelskeje wěry knježil a dobre plódy wupłódžowal, wožebje tež, so by so nam našcha mlóžina w tutym duchu šđeržala a wufuklowala. To je to prawe žwječjenje reformazijskeho žwjedženja, — wono traje njedžeski a wšchėdny dženi, žnye léto!

M. U.

Žyrkej a stat.

— Přesidenta ewangelskeho žyrkwiného wubjerka Němškeje, D. dr. Kapler, wošjewja, so by so awštriske ewangelske žyrkwoje swjaskej žyrkwjow pšchisamknyše, a to, kaž wopižmo wobžwėdcža, 21. oktobra t. l. To je swješelaza powjesč. Se to tola počynjenje ewangelskeho džela kaž ewangelskeho wliwa w našchim kraju a dale.

— Wot 14. hacž 21. sept. wotně so 12. generalna synoda ewangelsko-lutherskeje žyrkwoje Staropruskeje we Wrótkławju. Wo jeje wobšchėrnym džele rosšchėrjeja so nětk nadrobnišche rosprawy, kotrež nam šmóžnja spóšnacž dželo a stejnišcžo žyrkwoje. Žyrkej je džel sakških městnow šhubila w krajinach,

lotrež ku Pólskej pschewostajene. Tuta je žebí žadała, so maju žo tute wot žwojeje maczerneje zyrkwje dželicž a žamostatnu ewangelsko-luthersku zyrkej w Pólskej wutworicz. Tak bu jich 7 farskich wokrježow s 19 wožadami wotdželennych. — Sajimaze bē mjes druhim, žlyšhecž rosprawu wo bēdženju zyrkwje se statom wo jeje prawa a mjeno. Zyrkwi jako tajkej njeje spožčene to prawo, bycz „wožoba sjawneho prawa“, tež to mjeno „Ev.-luth. Kirche in Preußen“ nochze stat pschipožnacž. Sa tute mjeno wupraji žo pak generalna synoda s nowa. — W džele swonkowneho mižionstwa je tuta zyrkej sjednocžena s Lipsčanskim mižionstwom; mjes mižionarami, kotřiz buchu w pošlednim čažu wupóžłani, je jedyn s tuteje zyrkwje. — Generalna synoda žo skončzi se žwjatocžnej Božej žlužbu w Khrystužowej zyrkwi.

So stej w Mexiku zyrkej a stat w boju, wo tym je žo wšhelate hižo pižalo. Pošpntny, rostoru šknóncžicž a wēž wuhladkowacz, nježbu hacž dotal wuspěcha měle. Sda žo, so meřikanške knježecstwo pošpntny čžini, na zyrkej a jejnych wodžerjow hnēw a roshorjenje wobndlerštwá pschinjescž; je mjenužny aržybškopá města Puebla s džekacz duchownymi sažala, wudawajo, so je žo na revoluzionarnym hibanju wobdželil. Kaž žo pišče, njeje knježecstwo s tym ničžo dozpečo, roshorjenoscž pschecžiwó njemu pschiběra tam mjes katolikami.

Wšhelke s bliska a s daloka.

— **Se žerbšteje předaššteje konferenzy.** Wustawki wožadneho swjaška, kotrež bēchu žo w pschesjednosčzi konsistorialnej wnschnosčzu sestajale, pschedpožoža žo w tutnyh dnjach zyrkwinyh přjódšteještwam. Nadžijamy žo, so pschibložowanje namakaja; je tola tak, so žo we wšchēch ephorijach abo wokrježach wožady do podobneho swjaška sjednocža, kotrež maja podobne nadawki a wudawki. Tohodla žlužheja wšchē žerbškonēmske a nēmsko-žerbške wožady do žyška, kotřiz by te wožebite a wažne nadawki našchich wožadow dopjelnjač, wožadam ž žohnowanju. S dobom by tutón swjašk byl pódla předaššteje konferenzy to druge měštno, na kotřymž mohlo žo sa šhromadne lēpsche našchich wožadow dželacz, hdyž nam njejštej zyrkwina wnschnosč a synoda pschiswolicž čžyžloj, so žo našche dwojorēžne wožady sjednocža do žerbškeje superintendenturny. Tež ephoralne a wokrježne swjaški maja nētkle tón wožebity nadawč, wotpomhacz traschazemu štrachej, so smējemny hišhcže mjenje duchownych, kotřiz tak hižo pobračhuja, a žu tohodla hižo pjenježne podpjeru pčacžile. Tohodla njemōže sa zyrkwinyh přjódšterjow žana pschicžina pschecžiwó pschisamtnenju ž swjaškej žerbškonēmskich a nēmsko-žerbškich wožadow bycz, so maja tam sa žamžnu wēž wēšty pschinoschč pčacžicž.

— **S Budnyšhina.** Saňdženy šchwórtk a na to njedželu we pschitomnosčzi mnohich džecžti a džecžidžecžti žwjecžeshtaj knjes čžēžla Jan August Donath na Židowje na Wjelkowskej drōšy a jeho mandželška Marja rodž. Mužikež žwōj 60lētny wērowanški džē. Knjes Donath je rodženy s Nownyh Čžichonž a jeho mandželška s Čžichonž. Na 40 lēt je w koporniku dželacz a je mějicžel žlēborneho čžēžneho šnamjenja sa žwērnoscž we džele. Wobaj štaj drje pschi žwōjich 84 a 80 lētach brašhnaj, duchownje pak hišhcže žyle čžilaj a pschezo jara spokojom a džakownaj. Wele darow a počejščowanjow jimaj pokasjšhtaj, kak štaj lubowanaj. Bōh spožčž jimaj hišhcže čžichi wječžor žiwjenja, kaž hacž dotal!

— **Wólby do šakšeho žejma dženkā!** To rēka: kōžny dži a wol! Tež žermušča tomu njesadžewaj. A wol šastupjerjow,

kotřiz žu šwólniwi, šastupowacz nabožinu a wēru a zyrkej a žo wo to štaracz, so je tuta doma w žnylm žiwjenju luda a štata, wožebje pak, so je tuta šakož wufublanja džecžti a młodžiny!

— **Na Židowje** mamy wustaw sa žhipnyh a štarnch, kotřiz ma psches 250 žhowanzow. Dom a wustaw bu w bēhu lēt wjetšchi a wobšchērnishchi, tola wožebity wjetšchi rum pobračhowašche, w kotřymž bychu mohli wšchitžny pak ž Božim žlužbam pak ž druhim wuhotowanjam žo seńcz. Tutón njedostatč je nētko wotštronjeny. Njedželu 17. oktobra bu rjana, rumna šala pošwjecžena, kotraž ma měštno sa 300 wožobow. Dopolđnja bē tam najpředny katolška Boža žlužba a potom ewangelska a popolđnju pošwjecžaza žwjatocžnosčž, pschi kotrež ž. hamšski hejtman dr. Jungmann rēčžesche. Nječ žo nētko w tutej šali žhowanzny pschede wšchēm porjadnje tež že Božim žlužbam a nutrnoscžam šhromadžuja.

— **Sa šakštu ewangelsku zyrkej** wuhadžatej dwaj tydženitaj, mjenužny „Sächsisches Kirchenblatt“, kotřiz žo w Herrnhucže čžišhcžzi a wudawa a „Neues Sächsisches Kirchenblatt“, kotřiz s Lipska pschilhadža. Samolwity redaktor přenjeho, tak mjenowaneho „štareho“ zyrkwineho kopjena je šarač Stamm-Wōsposřti, a samolwity redaktor „noweho“ je superintendent Franča-Lubijški. Tutej kopjeni nochžetej jenož duchownym pošlužowacz, ale žylej zyrkwi, wonej stej tak wožebje kopjeni, kotrež stej tež pschibōdnej sa našchich zyrkwinyh přjódštejerjow a wožadnyh šastuperjow.

— **W Drježdžanach** bēchu žo njedawno duchowni šhromadžili, kotřiz mjes hluchonēnymi škutkuja. Mamy jich we Šakškej 21. Je to wožebite, ale pak wažne a žohnowane džēlo, tež tutny wbožim, kotřymž njeje ani žlyšhecž ani rēčžecž spožčene, pschipowēdacž ewangelij Khrystužowny. Tohodla bē tež krajny konsistorium šastupjerja do tutoho pošedženja pōžłalo a našch krajny bškop dr. Šhmels tohorunja šhromadžinu wopnta. Duchowni mějachu praktiske šwucžowanja, so bychu žo wudošpołnili w šnamjenjach a rēčži, w kotrež žo hluchonēmi rosmolwjeja. Dale jednachu wo wažnyh pschenjach tutoho dušchepaštrškeho džēla, wožebje, kak bychu wšchēch w Nēmskej w tutnyh džele škutkowazyh duchownych do žyška sjednocžili a tak tuto džēlo špēchowali, kak bychu žwōjich hluchonēnych s dobrym a špomoznym pižmowštwom šastarali. Wšchetož sa tutnyh, kotřiz ani nježlyšcha ani njerēčža, je čžišhcžane a pižane žłowo čžim wažnišche. Duchowni čžinja tohodla tež wšchēch ředžbliwnych na čžožopiž „Stimme“ a wožebje jeho pschilohu „Aufbau“, kotřiz wudawaja. Wodžer sjednocženštwá tutnyh duchownych je šarač Gocht-Zwikawski.

— **Sellingfors-film.** Šswētowny šjēd ewangelskeje młodžiny we hlownym měšče Žinnškeje pokasuje wón a rēčži wo tym, kak po žylej šemi žo šchescžijanska młodžina do žyška štupa sa žwojeho krala Žesufa. A tomu wohladašch kražne krajiny tutoho „krajny tyh tyžaz jēšorow“. Tuž, šhtōž ma nēkač škladnosčž, nječ žebí tutón dobry a rjany a powucžazy film wobhlada. Šsrjedu 3. novembra wječžor we 8 hodž. pokasuje žo we Wōsposřku.

Wštwanje. R. we W. sa 23. po žwj. Tr. — R. w R. sa poškutny džēn (24. po žwj. Trojizy). — W. we W. sa žmjertnu njedželu.

Zyrkej a stat

Samolwity redaktor: šarač Wyržacz w Nožaczizach.